

Prípravok na ochranu rastlín pre profesionálnych používateľov

CARAMBA®

Širokospektrálny systémový fungicíd vo forme emulzného koncentráту (EC) na ochranu pšenice ozimnej, jačmeňa ozimného a jačmeňa jarného proti hubovým chorobám listov a klasov a repky ozimnej proti hubovým chorobám.

ÚČINNÁ LÁTKA

Metconazole **60 g/l**
(6,7 % hm)

Látky nebezpečné pre zdravie, ktoré prispievajú ku klasifikácii prípravku: metconazole CAS No.: 125116-23-6, amylalkohol CAS No.: 30899-19-5, benzín (ropný), ťažký akylátový CAS No.: 64741-65-7, alkyl polyoxyetén glykol éter CAS No.: 68439-45-2

OZNAČENIE PRÍPRAVKU

GHS02

GHS05

GHS07

GHS08

GHS09

Pozor

- H226** Horľavá kvapalina a pary.
H304 Môže byť smrteľný po požití a vniknutí do dýchacích ciest.
H315 Dráždi kožu.
H317 Môže vyvolať alergickú kožnú reakciu.
H318 Spôsobuje vážne poškodenie očí.
H335 Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest.
H361D Podozrenie z poškodzovania nenarodeného dieťaťa.
H410 Veľmi toxický pre vodné organizmy, s dlhodobými účinkami.
- P101 Ak je potrebná lekárska pomoc, majte k dispozícii obal alebo etiketu výrobku.
P102 Uchovávajte mimo dosahu detí.
P103 Pred použitím si prečítajte etiketu.
P202 Nepoužívajte, kým si neprečítate a nepochopíte všetky bezpečnostné opatrenia.
P210 Uchovávajte mimo dosahu tepla, horúcich povrchov, iskier, otvoreného ohňa a iných zdrojov zapálenia. Nefajčite.
P233 Nádobu uchovávajte tesne uzavretú.
P240 Uzemnite/upevnite nádobu a plniace zariadenie.
P241 Používajte elektrické/ventilačné/osvetľovacie zariadenie do výbušného prostredia.
P242 Používajte iba neiskriace prístroje.
P243 Urobte preventívne opatrenia proti výbojom statickej elektriny.
P260 Nevdychujte prach/dym/plyn/hmlu/pary/aerosóly.
P271 Používajte iba na voľnom priestranstve alebo v dobre vetranom priestore.
P272 Je zakázané vyniesť kontaminovaný pracovný odev z pracoviska.

- P273 Zabráňte uvoľneniu do životného prostredia.
- P280 Noste ochranné rukavice/ochranný odev/ochranné okuliare/ochranu tváre.
- P310 Okamžite volajte NÁRODNÉ TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM alebo lekára.
- P331 Nevyvolávajte zvracanie.
- P362 Kontaminovaný odev vyzlečte a pred ďalším použitím vyperte.
- P391 Zozbierajte uniknutý produkt.
- P301 + P310 PO POŽITÍ: Okamžite volajte NÁRODNÉ TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM alebo lekára.
- P302 + P352 PRI KONTAKTE S POKOŽKOU: Umyte veľkým množstvom vody a mydla.
- P303 + P361 + P353 PRI KONTAKTE S POKOŽKOU (alebo vlasmi): Všetky kontaminované časti odevu okamžite vyzlečte. Pokožku opláchnite vodou/sprchou.
- P304 + P340 PO VDÝCHNUTÍ: Presuňte osobu na čerstvý vzduch a umožnite jej pohodlne dýchať.
- P305 + P351 + P338 PO ZASIAHNUTÍ OČÍ: Niekoľko minút ich opatrne vyplachujte vodou. Ak používate kontaktné šošovky a ak je to možné, odstráňte ich. Pokračujte vo vyplachovaní.
- P332 + P313 Ak sa objaví podráždenie pokožky, vyhľadajte lekársku pomoc/starostlivosť.
- P370 + P378 V prípade požiaru: na hasenie použite rozstrekovaný prúd vody, penu alebo oxid uhličitý.
- P405 Uchovávajte uzamknuté.
- P403 + P235 Uchovávajte na dobre vetranom mieste. Uchovávajte v chlade.
- P501 Zneškodnite obsah/nádobu na skládku nebezpečného odpadu alebo odovzdajte na likvidáciu subjektu, ktorý má oprávnenie na zber, recykláciu a zneškodňovanie prázdnych obalov v súlade s platným zákonom o odpadoch.
- EUH066 Opakovaná expozícia môže spôsobiť vysušenie alebo popraskanie pokožky.**
- EUH401 Dodržiavajte návod na používanie, aby ste zabránili vzniku rizík pre zdravie ľudí a životné prostredie.**

SP1 Neznečisťujte vodu prípravkom alebo jeho obalom (Nečistite aplikačné zariadenie v blízkosti povrchových vôd/Zabráňte kontaminácii prostredníctvom odtokových kanálov z poľnohospodárskych dvorov a vozoviek).

SPe3 Z dôvodu ochrany vodných organizmov udržiavajte medzi ošetrovanou plochou a povrchovými vodnými plochami ochranný pás zeme v dĺžke 5 m.

Z4 Riziko vyplývajúce z použitia prípravku pri dodržaní predpísanej dávky alebo koncentrácie je pre domáce, hospodárske a voľne žijúce zvieratá relatívne prijateľné.

Vt5 Riziko vyplývajúce z použitia prípravku pri dodržaní predpísanej dávky alebo koncentrácie je pre vtáky prijateľné.

Vo1 Pre ryby a ostatné vodné organizmy mimoriadne jedovatý.

V3 Riziko prípravku je prijateľné pre dážďovky a iné pôdne makroorganizmy.

Vč3 Prípravok pre včely s prijateľným rizikom pri dodržaní predpísanej dávky alebo koncentrácie. Prípravok je pre populácie *Aphidius rhopalosiphi*, *Chrysoperla carnea*, *Coccinella septempunctata*, *Aleochara bilineata* a *Poecilus cupreus* s prijateľným rizikom. Prípravok je škodlivý pre populácie dravých roztočov.

V prípade použitia tohto prípravku v tank-mix kombinácii s iným prípravkom sa použitie riadi podľa § 2 ods. 7 Vyhlášky MPaRV SR č. 488/2011:

Tank-mix kombinácie prípravkov pre včely s prijateľným rizikom pri dodržaní predpísanej dávky alebo koncentrácie (Vč3) sa z hľadiska ochrany včiel označujú ako prípravky pre včely škodlivé (Vč 2).

Zákaz používania prípravku v 1. ochrannom pásme zdrojov pitných vôd!

V ochrannom pásme povrchových vôd 2. stupňa sa použitie prípravku obmedzuje nasledovne:

1. Prípravok sa môže použiť v ochrannom pásme 2. stupňa vodárenského zdroja povrchových vôd, ak je dodržaná neošetrená zóna v šírke minimálne dvojnásobku šírky koryta toku alebo 50 m široký neošetrený pás smerom k vodnému toku a vodnej ploche a 10 m smerom k najbližšiemu odvodňovaciemu kanálu.

Prípravok sa nemôže použiť v ochrannom pásme 2. stupňa vodárenského zdroja povrchových vôd na svahovitých pozemkoch nad 7°, kde je riziko splavovania prípravku do povrchových vôd, t.j. ak sú očakávané dažďové zrážky v priebehu 24 hodín.

Neaplikujte v blízkosti hladín tečúcich a stojatých vôd! Dodržujte neošetrovanú vegetačnú ochrannú zónu!

Dbajte o to, aby sa prípravok v žiadnom prípade nedostal do tečúcich a stojatých vôd vo voľnej prírode!

Zákaz skrmovania ošetrovaných rastlín hospodárskymi zvieratami a rybami. Dodržte ochrannú dobu!

Uložte mimo dosahu zvierat a krmív pre zvieratá!

Chráňte pred deťmi a nepoučenými osobami!

PRÍPRAVOK V TOMTO VEĽKOSPOTREBITEĽSKOM BALENÍ NESMIE BYŤ PONÚKANÝ ALEBO PREDÁVANÝ ŠIROKEJ VEREJNOSTI!

Držiteľ autorizácie: BASF Slovensko spol. s r.o.
Einsteinova 23
851 01 Bratislava
Slovenská republika

Číslo autorizácie ÚKSÚP: **97-02-0373**

Dátum výroby: uvedené na obale
Číslo výrobnej šarže: uvedené na obale
Balenie: 5 l, 10 l HDPE alebo f-HDPE kanister

CARAMBA je registrovaná ochranná známka firmy BASF SE.

PÔSOBENIE PRÍPRAVKU

Účinná látka metconazole patrí do chemickej skupiny triazolov, pôsobí hĺbkovo a systémovo, vykazuje preventívny a kuratívny účinok, tj. chráni listy pred napadnutím, ale tiež po vzniku infekcie. Po aplikácii metconazolu má jeho molekulová štruktúra výrazne vyššiu afinitu k 14-demethyláze buniek huby, ktorej funkciu blokuje, čoho následkom je, že rast patogénu je ihneď a dlhodobo pozastavený. Metconazole pôsobí na kľúčiacie spóry, na rast infekčného mycélia a na jeho nadmerné vetvenie. Tento

proces prebieha veľmi rýchlo a progresívne. Okrem týchto účinkov, účinná látka evokuje zvýšenú obrannú reakciu hostiteľskej rastliny po jej ošetrovaní.

Dobrá perzistencia účinnej látky zabezpečuje dlhodobé pôsobenie.

Pri ošetrovaní repky ozimnej na jeseň sa zlepšuje zdravotný stav rastlín a znižuje vymrzanie porastov. Skorá jarná aplikácia zvyšuje pevnosť stoniek a zabraňuje poliehaniu porastov.

NÁVOD NA POUŽITIE

Plodina	Účel použitia	Dávka/ ha	Ochranná doba	Poznámka
pšenica ozimná	múčnatka trávová, hrdze, septoriózy pšenice, helmintosporióza pšenice, fuzariózy klasov	1 - 1,5 l	42 dní	možnosť leteckej aplikácie
jačmeň ozimný, jačmeň jarný	múčnatka trávová, hrdze, hnedá škvrnitosť jačmeňa, septoriózy, fuzariózy klasov	1 - 1,5 l	42 dní	
repka ozimná	biela hniloba, čerň repková, fómové černanie stoniek	1,5 l	56 dní	

POKYNY PRE APLIKÁCIU

Dávka vody: 200 - 600 l/ha

Počet aplikácií:

- obilniny: 2x za vegetačné obdobie plodiny
- repka ozimná: 1x na jar a 1x na jeseň

Pšenica ozimná

Termín aplikácie: Aplikujte od začiatku napadnutia resp. pri zistení prvých príznakov ochorenia, najneskôr však na začiatku kvitnutia (do BBCH 61).

Proti septoriózam na pšenici aplikujte počas klasenia (BBCH 51- 59). Nižšiu dávku použite pri slabšom infekčnom tlaku.

V prípade novej infekcie ošetrovanie zopakujte. Aplikujte maximálne 2x počas vegetácie plodiny, najneskôr do štádia konca kvitnutia (do BBCH 69).

Na ošetrovanie pšenice ozimnej od štádia viditeľného vlajkového listu (BBCH 37) do štádia stredu klasenia (BBCH 55) možno fungicíd CARAMBA miešať s registrovanými strobilurínmi. Takto je zaručená ochrana proti významným chorobám listov a klasov s dobrým kuratívnym a dlhodobým účinkom.

Jačmeň ozimný a jačmeň jarný

Termín aplikácie: Prípravok aplikujte na začiatku výskytu ochorenia, od štádia konca odnožovania až do konca klasenia (BBCH 29 – 59), maximálne do konca kvitnutia (BBCH 69).

Repka ozimná

Termín aplikácie: Proti fómovému černaniu stoniek a černej repkovej aplikujte prípravok skoro na jar od konca predlžovania rastu stonky do konca vývoja súkvetia (BBCH 39-59).
Proti bielej hnilobe aplikujte prípravok počas plného kvitnutia (BBCH 65).

Letecká aplikácia

Dávka vody: 40-70 l/ha

1. Dodržiavajte pri aplikácii pracovno-technologické postupy (tj. riedenie, aplikačnú dávku, správnu voľbu postrekového zariadenia, nerozlievajte prípravok, zvyšky postrekovej kvapaliny zlikvidujte predpísaným spôsobom).
2. Prípravok neaplikujte, ak rýchlosť vetra presahuje hodnotu 3 m/s
3. Prípravok aplikujte tak, aby v žiadnom prípade nezasiahol susediace plodiny.
4. V žiadnom prípade prípravky neaplikujte nad hladinou vôd (najmä stojatých). Okolo vodných tokov ako aj vodných nádrží alebo jazier odporúčame aplikovať prípravky chrbtovými postrekovačmi .
5. Nepostrekujte miesta, kde to nie je indikované. Nepostrekujte letecky miesta v okolí tečúcich alebo stojatých vôd.
6. Zvyšky postrekovej kvapaliny sa v žiadnom prípade nesmú dostať do tečúcich alebo stojatých vôd. V žiadnom prípade sa nesmú zariadenia alebo pomôcky používané pri príprave postrekovej kvapaliny vymývať v potoku alebo v rybníkoch resp. v blízkosti nich. Vymývajte ich na k tomuto účelu vyhradených a schválených miestach, aby nebola kontaminovaná ani povrchová ani podzemná voda.

INFORMÁCIE O MOŽNEJ FYTOTOXICITE, ODRODOVEJ CITLIVOSTI A VŠETKÝCH ĎALŠÍCH PRIAMYCH A NEPRIAMYCH NEPRIAZNIVÝCH ÚČINKOCH NA RASTLINY ALEBO RASTLINNÉ PRODUKTY

Negatívne vplyvy na rastliny, odrody či rastlinné produkty nie sú známe.

Prípravok nemiešajte s hnojivom DAM 380, kombinácia môže vyvolať fytotoxicitu ošetrovaných rastlín.

OPATRENIA PROTI VZNIKU REZISTENCIE

Účinná látka metconazole (skupina triazoly) patrí podľa FRAC do skupiny DMI fungicídov (FRAC 3), ktoré sú hodnotené z hľadiska vzniku rezistencie ako stredne rizikové. Pre zabránenie vzniku rezistencie neaplikujte tento prípravok, alebo iný, ktorý obsahuje účinnú látku zo skupiny azolov, po sebe bez prerušenia ošetrením iným fungicídov s odlišným mechanizmom účinku. Tento typ prípravkov aplikujte predovšetkým preventívne, alebo čo najskôr po objavení sa prvých príznakov ochorenia na rastlinách.

VPLYV NA ÚRODU A KVALITU

Aplikácia prípravku pri dodržaní predpísanej dávky nemá negatívny vplyv na úrodu a kvalitu.

VPLYV NA NÁSLEDNÉ, NÁHRADNÉ A SUSEDIACE PLODINY

Pri dodržaní aplikačných podmienok nie je známa odrodová citlivosť ani negatívne vplyvy na náhradné a následné plodiny.

Pri aplikácii zabráňte úletu postrekovej kvapaliny na susediace porasty!

VPLYV NA UŽITOČNÉ A INÉ NECIEĽOVÉ ORGANIZMY

Riziko pre užitočné a iné necieľové organizmy je prijateľné pri dodržaní predpísanej dávky alebo koncentrácie a dodržaní návodu na použitie.

PRÍPRAVA POSTREKOVEJ KVAPALINY A ZNEŠKODNENIE OBALOV

Odmerané množstvo prípravku vlejte do nádrže postrekovača naplnenej do polovice vodou a za stáleho miešania doplňte na požadovaný objem. Prázdny obal z tohto prípravku vypláchnite vodou a to buď ručne (3 krát po sebe) alebo v primiešavacom zariadení, ktoré je súčasťou postrekovača. Výplachovú vodu vlejte do nádrže postrekovača a obal odovzdajte vášmu zmluvnému subjektu, ktorý má oprávnenie na zber a zneškodňovanie prázdnych obalov. Pripravte len také množstvo postrekovej kvapaliny, ktoré spotrebujete.

Zákaz opätovného použitia obalu alebo jeho použitia na iné účely!

ČISTENIE APLIKAČNÉHO ZARIADENIA

Aby nedošlo neskôr k poškodeniu iných plodín ošetrovaných postrekovačom, všetky stopy prípravku musia byť ihneď po ukončení postreku odstránené podľa nasledovného postupu:

1. Po vyprázdnení nádrže vypláchnite nádrž, ramená a trysky čistou vodou po dobu aspoň 10 minút.
2. Vypustite oplachovú vodu a celé zariadenie znovu prepláchnite čistou vodou (štvrtinou nádrže objemu postrekovača), prípadne s prídavkom čistiaceho prostriedku alebo sódy (3 %-ným roztokom)
3. Opakujte postup podľa bodu 2. ešte aspoň 2x
4. Trysky a sitká musia byť čistené oddelene pred začiatkom a po ukončení preplachovania.

BEZPEČNOSTNÉ OPATRENIA

Pred použitím prípravku si dôkladne prečítajte návod na použitie!

Pri práci používajte pracovný ochranný odev, ochranný štít na tvár, resp. bezpečnostné okuliare, respirátor proti prachu a výparom, rukavice určené na prácu s chemikáliami a gumenú obuv. Pri riedení postrekovej kvapaliny používajte aj zásteru z pogumovaného textilu.

Pri práci a po nej až do vyzlečenia ochranného obleku a dôkladného umytia celého tela teplou vodou a mydlom nepite, nejedzte a ani nefajčite! Pri manipulácii zabráňte postriekaniu pokožky a vniknutiu prípravku do očí!

Postrek sa smie vykonávať len za bezvetria alebo mierneho vánku, a to vždy v smere vetra od pracujúcich. Prípravok CARAMBA je horľavina II. triedy nebezpečnosti. V prípade požiaru tento haste hasiacou penou alebo práškom, popr. pieskom alebo zeminou. Vodu použite len vo forme jemnej hmly, a to len vtedy, ak je zabezpečené, že kontaminovaná voda neprenikne do verejnej kanalizácie a nezasiahne zdroje podzemných vôd, ani recipienty povrchových vôd a poľnohospodársku pôdu.

DÔLEŽITÉ UPOZORNENIE!

Pri požiarom zásahu používajte izolačné dýchacie prístroje, pretože pri horení môžu vzniknúť jedovaté splodiny.

PRVÁ POMOC

Po náhodnom požití: Vyplachujte ústa vodou ale v žiadnom prípade nevyvolávajte zvracanie! Zabezpečte ihneď lekársku pomoc!

Po zasiahnutí očí: Odstráňte kontaktné šošovky, ak ich používate a oči vymývajte prúdom čistej vody po dobu 10-15 minút. Kontaktné šošovky nie je možné znovu použiť, je potrebné ich zlikvidovať. Ak podráždenie očí pretrváva, zabezpečte lekárske ošetrenie.

Po zasiahnutí pokožky: Odstráňte odev a zasiahnuté miesto umyte mydlom a teplou vodou. V prípade podráždenia pokožky vyhľadajte lekársku pomoc.

Po nadýchaní: Postihnutému zabezpečte pobyt na čistom vzduchu, pokoj a teplo, ak príznaky pretrvávajú, privolajte lekára!

Pri podozrení na otravu alebo pri otrave: Privolajte ihneď lekára a informujte ho o prípravku a poskytnutej prvej pomoci. V prípade potreby lekár môže liečbu konzultovať s pracovníkmi Národného toxikologického informačného centra v Bratislave (tel. +421/2/5477 4166).

SKLADOVANIE

Prípravok skladujte v uzavretých, originálnych obaloch, v uzamknutých, suchých, čistých a dobre vetrateľných skladoch, pri teplotách od +5 °C až do +30 °C oddelene od potravín, nápojov, krmív, hnojív, dezinfekčných prostriedkov, horľavín a obalov od týchto látok.

Chráňte pred mrazom a priamym slnečným svetlom. Pri správnom skladovaní v pôvodných neporušených obaloch je doba použiteľnosti prípravku 3 roky od dátumu výroby.

ZNEŠKODNENIE ZVYŠKOV

Nepoužitý zvyšok prípravku v pôvodnom obale zneškodnite ako nebezpečný odpad.

Technologický zvyšok postrekovej kvapaliny po zriadení vystriekajte na neošetrenej ploche, nesmú však zasiahnuť zdroje podzemných ani recipienty povrchových vôd alebo zneškodnite ako nebezpečný odpad.

Nepoužitý zvyšok postrekovej kvapaliny v objeme väčšom ako technologický zvyšok (uvedené v technických parametroch mechanizačného prostriedku) zneškodnite ako nebezpečný odpad v súlade s platnou legislatívou o odpadoch.

BASF ručí za vysokú kvalitu dodávaného prípravku a podľa našich znalostí je vhodný k použitiu podľa návodu. Pretože však nemôžeme vykonávať kontrolu nad jeho skladovaním, zaobchádzaním s ním, miešaním, použitím či klimatickými podmienkami v priebehu alebo po aplikácii, nemôžeme preberať žiadnu zodpovednosť za akékoľvek zlyhanie účinnosti alebo straty, škody alebo poškodenia vyplývajúce zo skladovania, zaobchádzania, miešania alebo nesprávneho použitia.

Prípravok je možné používať len v súlade s platným Zoznamom autorizovaných prípravkov na ochranu rastlín a prípravkov na ochranu rastlín povolených na paralelný obchod v SR.